

Verkenning maatschappelijke waarde EPC 2023

Hoofdrapport

3 september 2021

Inhoudsopgave hoofdrapport

De EPC 2023 en de beleidscontext	3
Studie en methodologie	8
Waarde van de EPC	12
Mogelijke “verhaallijnen” voor de EPC	16
Aanbevelingen	19

De EPC 2023 en de beleidscontext

Een noviteit: European Para Championships

De European Para Championships worden in 2023 voor het eerst gehouden

Team TOC en Rotterdam zetten zich in voor de organisatie van de "European Para Championships" (EPC) in 2023. Team TOC is een bureau actief in de sportevenementenindustrie en initiatiefnemer voor dit evenement. Het idee achter de EPC is een bundeling van meerdere Europese kampioenschappen voor sporters met een lichamelijke handicap (motorisch of visueel) in één evenement. Tijdens de EPC zijn kwalificatiepunten voor de Paralympische Spelen 2024 in Parijs te halen. Er zijn op het moment gesprekken gaande met internationale sportfederaties, waaruit een selectie wordt gemaakt die de basis vormt voor de EPC. Vooralsnog komen de volgende sporten in aanmerking voor de EPC in 2023:

- Para Cycling
- Para Taekwondo
- Boccia
- Para Football
- Goalball
- Judo
- Para Tafeltennis
- Rolstoelbasketbal
- Rolstoelrugby
- Rolstoeltennis
- Para Handboogschieten

- Para Badminton
- Para Schieten

De EPC zijn een noviteit. In Europa bestaat nog geen geïntegreerd evenement voor topsporters met een lichamelijke handicap. Als alles doorgaat wordt de eerste editie van de EPC in augustus 2023 in Nederland gehouden. Het evenement duurt ongeveer twee weken. Het plan is om de EPC daarna iedere vier jaar te herhalen in een ander Europees land. Het streven is om dan nog meer sporten aan het sportevenement te binden.

Belangrijk speerpunt voor de EPC is dat het evenement zichtbaar is voor het brede publiek: het moet aantrekkelijk worden voor bezoekers en er moet voldoende media-aandacht aan worden gegeven. Daar speelt de locatiekeuze een belangrijke rol bij. Rotterdam is de gaststad voor de EPC in 2023. Het plan is om Ahoy en een "high traffic venue" in de stad als sportlocaties in te zetten.

Er is nu een spannende periode aangebroken voor stakeholders. Er moeten onder andere (financiële) afspraken komen met het Rijk, mediapartners, sponsors en internationale sportfederaties. Als dat gelukt is, zullen de komende twee jaar in het teken staan van de voorbereidingen op het evenement.

De EPC passen binnen het Nederlands sportbeleid...

De Nederlandse Topsportevenementen Strategie streeft naar maatschappelijke waarde bij topsportevenementen

De Nederlandse Topsportevenementen Strategie 2021-2030 (NTS) is opgesteld door het ministerie van VWS, NOC*NSF en de Vereniging Sport en Gemeenten (VSG). De NTS betreft de uitwerking van "Een breed bedragen evenementenstrategie", één van de actielijnen uit deelakkoord zes: Topsport die inspireert! van het Nationaal Sportakkoord (ministerie van VWS, NOC*NSF & VSG, 2020).

Met de NTS wordt het verhogen van de maatschappelijke waarde van topsportevenementen beoogd, waardoor topsport meer Nederlanders samenbrengt en inspireert. De NTS bestaat uit drie hoofdlijnen:

1. het creëren van afstemming en samenhang
2. het bevorderen van aantrekkelijke en maatschappelijk verantwoorde evenementen
3. het creëren van een podium voor maatschappelijke vraagstukken en het bedrijfsleven

Uit onderzoek van het Mulier Instituut [1] blijkt dat stakeholders vinden dat de EPC van maatschappelijke waarde kan zijn en op

die manier kan bijdragen aan de doelen van de NTS, onder meer door positief bij te dragen aan de beeldvorming en zichtbaarheid van mensen met een beperking in Nederland.

Het ministerie van VWS onderschrijft het belang van de EPC

In de Kamerbrief van 25 november 2020 schreef minister Tamara van Ark over de wens tot het vergroten van de aantrekkelijkheid van paralympische evenementen: *"Ik vind het belangrijk om de komende tijd extra aandacht te besteden aan Paralympische evenementen. De kracht van deze evenementen kan namelijk ook worden ingezet voor het verder ontwikkelen van de Paralympische topsport. Ik ga met de betrokken partijen hier concrete plannen voor ontwikkelen."*

De EPC vallen volgens minister Van Ark in een rijtje van een aantal sportevenementen die "buitengewoon" zijn, omdat ze qua aard, omvang, impact en kosten zo groot zijn dat maatwerk vereist is: *"Deze evenementen leveren veel op maar vragen ook veel van de Nederlandse samenleving. Zij vragen om een gedegen afweging van maatschappelijke kosten en baten waarover uw Kamer uiteindelijk een oordeel moet geven en zullen dus altijd aan uw Kamer worden voorgelegd."*

... en het nieuwe sportbeleid van Rotterdam

Rotterdam geeft met de EPC op meerdere vlakken invulling aan de Sportnota 2021+

Eerder dit jaar heeft het Rotterdamse college de nieuwe sportnota vastgesteld: Sportnota 2021+ "Rotterdam, Wereldse Sportstad". Hierin staan de ambities die Rotterdam heeft op het gebied van sporten en bewegen voor de komende zes jaar.

De EPC sluiten op meerdere punten goed aan bij de Rotterdamse sportnota. We zien raakvlakken met de volgende passages:

- "Extra aandacht gaat naar mensen met een beperking. (...) Onze insteek is dat mensen met en zonder een beperking kunnen sporten, samen lid zijn van een vereniging en elkaar via sport(eventenementen) ontmoeten." (p. 24)
- "In 2026 is topsport nog prominenter aanwezig in Rotterdam en aantoonbaar van waarde voor de samenleving in brede zin. (...) Bonden en organisatoren van (internationale) kampioenschappen in Olympische of Paralympische sporten weten ons feilloos te vinden en onze stad is een kweekvijver voor nieuwe evenementenconcepten." (p. 35)

Daarnaast wil Rotterdam de komende jaren meer inzicht krijgen in de behoeften, stimulansen en belemmeringen voor mensen

met een handicap om te gaan sporten en bewegen, onderzoeken hoe de beleving van sportevenementen beter kan voor mensen met een handicap, en dat in 2026 meer sportaccommodaties aan de eisen van toegankelijkheid voldoen. Deze inzichten en activiteiten ontstaan niet uit zichzelf, maar het evenement in 2023 kan wel momentum bieden om hiermee aan de slag te gaan.

Op één onderdeel sluiten de EPC op het eerste gezicht minder aan op sportnota, namelijk dat de gemeente ernaar streeft "...internationale topsportevenementen voor mensen met een beperking te koppelen aan 'reguliere' topsportevenementen." Het kan echter wel een goed verdedigbare keuze zijn om de EPC als losstaand topsportevenement voor lichamelijk gehandicapten op te zetten. Later in dit rapport gaan we hier verder op in.

Stevig draagvlak voor de EPC

Belanghebbenden staan overwegend positief tegenover het idee van de EPC

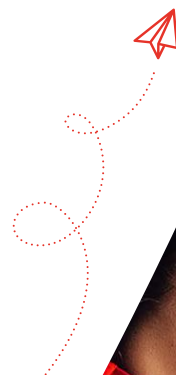
Onderzoek van het Mulier Instituut [1] wees uit dat de vrijwel alle acht geraadpleegde stakeholders positief zijn over het initiatief om de EPC in Nederland te organiseren, omdat het goed is voor de topsport voor mensen met een beperking en omdat het evenement past bij Nederland. Eén persoon achtte de organisatie van de EPC niet haalbaar door de coronacrisis en bezuinigingen.

Voor het realiseren van legacy onderstreepte het merendeel van de stakeholders het belang van een stevig activatieprogramma, waarmee niet-gaststeden worden betrokken bij het evenement en de maatschappelijke waarde kan worden vergroot. Partijen als revalidatiecentra, scholen, sportverenigingen en de zorg- en welzijnssector zijn als belangrijke belanghebbenden genoemd. Veel geïnterviewde personen zagen voor het bedrijfsleven een kans om met de EPC invulling te geven aan maatschappelijk verantwoord ondernemen. Steeds meer bedrijven willen iets terug doen voor de maatschappij en de EPC bieden daarvoor kansen. Sportbonden en verenigingen kunnen de EPC gebruiken om hun achterban te mobiliseren en te inspireren, schatte men in.

Het merendeel van de personen verwacht een beperkte financiële bijdrage vanuit de private sector aan de EPC. Er zijn dan ook twijfels geuit over de haalbaarheid van de begroting. Voor het kunnen dichten van de begroting is volgens de betrokkenen een grote overheidsbijdrage nodig.

Studie en methodologie

Al in een vroeg stadium de maatschappelijke waarde verkennen

Er is behoefte aan zicht op de maatschappelijk waarde van de EPC

Rotterdam, het ministerie van VWS en NOC*NSF hebben de wens om een verkenning naar de maatschappelijke waarde uit te laten voeren. Rebel en het Mulier Instituut zijn hiervoor benaderd. Dit rapport bevat de resultaten van onze gezamenlijke inspanning in de afgelopen ca. 3 maanden.

Het begrip maatschappelijke waarde duiden we in dit onderzoek breed: van de verdere ontwikkeling van de paralympische topsport tot sport- en sociale participatie, en van het profileren van Nederland als gidsland tot economische spin-off – om maar een aantal voorbeelden te noemen. Een sportevenement kan naast positieve waarde ook negatieve gevolgen hebben, waarbij het stakeholderperspectief mede bepalend is (een positief effect voor de één kan een negatief effect voor de ander zijn).

De focus ligt op de kansen, als handelingsperspectief voor de komende twee jaar

De EPC zijn een nieuw concept en beginnen over twee jaar. In die tijd kan nog veel gebeuren. *Dit rapport geeft de stand per 1 augustus 2021 weer.* Zo is er bijvoorbeeld een kans dat zich nog andere sporten bij het evenement gaan voegen. Ook de uitzendplannen van internationale media staan nog niet vast. De

opdrachtgevers hebben daarom in dit stadium juist behoefte aan zicht op *de potentie* voor maatschappelijke waarde: welke kans bieden de EPC om waarde te creëren en wat is daar aanvullend voor nodig de komende twee jaar (wat zijn de randvoorwaarden voor creëren van waarde)?

Het voordeel van het uitvoeren van deze studie op dit vroege moment is dat er een wisselwerking ontstaat tussen ‘waardedenken’ en het ontwerp van het evenement: waar nu inzichten naar voren komen over mogelijke waardecreatie, kunnen die inzichten in de verdere keuzes en voorbereidingen op de EPC een plek krijgen.

Praktisch gezien betekent deze focus op de potentie voor waarde een aantal dingen voor ons onderzoek:

- We beschrijven waarde grotendeels kwalitatief en geven waar dat kan een indicatie van de omvang in cijfers.
- We concentreren ons volledig op maatschappelijke waarde (niet op de puur financiële kosten en opbrengsten).
- We presenteren op het slot een aantal mogelijke verhaallijnen voor de positionering van de EPC (in plaats van conclusies).
- We geven aanbevelingen over aanvullend ex-ante en ex-post onderzoek, om over twee jaar de waarde van de EPC beter te kunnen duiden.

Onderzoeksverantwoording

Het onderzoek kwam tot stand met betrokkenheid van een breed palet aan stakeholders

Rebel is een strategisch, financieel en economisch adviesbureau, het Mulier Instituut doet sportonderzoek voor beleid en de samenleving. Rebel en het Mulier Instituut werken geregeld samen aan studies met een economische component in de sportsector. Voor dit onderzoek hebben we onze kennis over maatschappelijke kosten-batenanalyses en de sportsector, in het bijzonder sportevenementen, gebundeld.

Voor het onderzoek naar de maatschappelijke waarde van de EPC hebben we diverse bronnen geraadpleegd: wetenschappelijk onderzoek, impactstudies, beleidsdocumenten, interviews en groepsbijeenkomsten. Op basis daarvan hebben we een analyse gedaan en zelf een aantal mogelijke verhaallijnen geformuleerd. We hebben ons onafhankelijk en kritisch kunnen opstellen en naast positieve effecten ook de nodige risico's benoemd voor een gebalanceerde analyse.

Er zijn twee (digitale) groepsbijeenkomsten gehouden, op 17 juni en 14 juli 2021. Bij de eerste bijeenkomst zijn deelnemers gevraagd welke waarde ze met het evenement associëren en wat

voor hen meer en minder prioriteit heeft. Ook is hen de vraag gesteld wat er naast het evenement nodig is om waarde te bereiken. Bij de tweede bijeenkomst hebben we een verdiepend gesprek gevoerd over een aantal specifieke thema's.

De volgende mensen zijn geïnterviewd en/of hebben meegedaan aan één van de groepsbijeenkomsten:

- Rita van Driel - IPC
- Lonneke Schijvens - Kenniscentrum Sport & Bewegen
- Caroline van Lindert - Mulier Instituut
- Jan-Willem van der Roest - Universiteit Utrecht
- Nike Boor - Fonds Gehandicaptensport
- Gert Jan Lammens, Carola Nagy, Marita Verkaik - Rotterdam Sportsupport
- Floris Weisz - Sport Media Venture
- Chris Woerts - CWO Consultancy
- Mart de Kruif, Conny Wenting - Invictus Games 2022
- Thomas Janssen - VU/AISS
- Julia Leeflang - HandicapNL

Methodologische uitgangspunten

De bevindingen zijn gebaseerd op een aantal onderliggende uitgangspunten

Voordat we de bevindingen presenteren is het nodig om enkele uitgangspunten te formuleren, die voor de waardebeoordeling van belang zijn:

- Als studiegebied houden we Nederland aan. Dat betekent dat waarde ontstaat als er door de EPC extra effecten voor Nederland optreden, maar niet als er herverdeling binnen het land ontstaat. De reden is dat het evenement naar alle waarschijnlijkheid voor een belangrijk deel afhankelijk wordt van Rijkssubsidie. Het perspectief zal wel per stakeholder verschillen en hier geven we ook duiding aan. Zo is voor Rotterdam vooral de lokale meerwaarde interessant en doet herverdeling binnen Nederland er minder toe.
- Bij (economische-)impactstudies is het nodig om een logisch 'nulalternatief' te bepalen, oftewel antwoord op de vraag: hoe zou de wereld eruitzien zonder de EPC? We veronderstellen dat in dat geval alle individuele Europese kampioenschappen van de diverse sportdisciplines elders in Europa door zouden gaan (in geen enkel geval in Nederland). Er ontstaat kortom geen verdringing van andere sportevenementen, zo nemen we aan, ook niet door een te volle evenementenkalender.
- We baseren onze analyse op hoe de plannen voor de EPC er nu uitzien (per 1 augustus 2021, zoals de huidige sporten, gaststad, mediastrategie etc.). Dat betekent niet automatisch dat alles ook zo blijft in de komende twee jaar.
- Onze analyse gaat over het te organiseren evenement in 2023, niet over het concept EPC in bredere zin. In latere edities kan het zijn dat ook andere (grotere) parasporten, zoals atletiek, zich bij de EPC willen voegen of dat er bijvoorbeeld nog meer interesse bij media en sponsors ontstaat. De waarde die daarbij ontstaat rekenen we niet toe aan de EPC in 2023, want dit zijn weer eigen evenementen met een eigen begroting en aanpak. Maar er wordt in 2023 wel een fundament gelegd voor de latere edities en dat heeft een bepaalde beleidsmatige waarde voor Nederland.
- Waarde kan ontstaan door de organisatie van het evenement hiertoe in te richten (dit heet: "legacy planning") of door de organisatie van aanpalende activiteiten die aan de EPC te koppelen zijn, waarvoor de EPC als katalysator of podium kunnen fungeren (dit heet: "leveraging"). Beide manieren om waarde te creëren worden in het onderzoek meegenomen.

Waarde van de EPC

Aanpak: analyseren van maatschappelijke waarde in vier stappen

Stap 1: brede verkenning belangrijkste effecten

We zijn dit onderzoek in eerste instantie breed aangevlogen door te inventariseren welke effecten eerdere studies en gesprekspartners allemaal aan de EPC koppelen. Daarna hebben we, vooral op basis van de interviews en groepsbijeenkomsten, een 'trechter' toegepast van het type effecten dat voor de EPC het meest naar voren lijkt te komen.

Stap 2: categoriseren naar waarden

Na deze brede verkenning hebben we de effecten ingedeeld in een aantal overstijgende waardecategorieën. Een vrij bekende kapstok is de indeling in: economisch, toerisme/commercieel, psychologisch, sociaal-cultureel, fysiek en politiek. [2] Voor de herkenbaarheid is het prettig om dit soort categorieën te volgen. Maar bij elk sportevenement ligt de prioriteit anders en dan werkt zo'n 'standaardindeling' niet altijd goed. Bij de EPC volgen we grotendeels dezelfde indeling, met de volgende kanttekeningen:

- "economisch" en "toerisme/commercieel" nemen we samen als één categorie
- "psychologisch" gaat over sporters én andere doelgroepen
- "sociaal-cultureel" vatten we breed op: ook waarde voor de parasport(sector) hoort hierbij

- "fysiek" slaat zowel op de assets als effecten op de omgeving
- "politiek" vervangen we door "beleidsmatig" omdat dat beter de (inhoudelijke) lading dekt van overkoepelde effecten

Stap 3: verdiepende analyse per waardecategorie

De effecten in deze categorieën hebben we nader geanalyseerd op de achterliggende beleidstheorie, eventuele risico's, additionele kansen en randvoorwaarden om het effect te kunnen bereiken. Op de volgende pagina staat een overzicht van relevante effecten die in het onderzoek naar voren zijn gekomen, ingedeeld naar de vijf categorieën. In het bijlagenrapport behandelen we alle effecten uit de overzichtsfiguur afzonderlijk.

Stap 4: van waarden naar verhaallijnen

Op basis van de verdiepende analyse hebben we ook een aantal mogelijke verhaallijnen voor de EPC ontwikkeld. Er is nog veel ruimte om keuzes te maken op welke waarde primair wordt ingezet. Zo'n keuze is ook nodig: het nastreven van alle vormen van waarden leidt tot een te gefragmenteerd beeld. De verhaallijnen die we verderop presenteren bieden een basis voor een aangescherpte strategie in de richting van de EPC 2023.

Vijf categorieën van maatschappelijke waarde

1. Economische waarde

- ▶ 1.1 Werkgelegenheid
- ▶ 1.2 Bestedingen
- ▶ 1.3 City marketing / mediawaarde
- ▶ 1.4 Sponsoring

3. Sociaal-culturele waarde

- ▶ 3.1 Sterker parasportstelsel
- ▶ 3.2 Sociale gelijkheid
- ▶ 3.3 Sportdeelname
- ▶ 3.4 Vooruitstrevend imago NL

5. Beleidsmatige waarde

- ▶ 5.1 Samenwerking
- ▶ 5.2 Innovatie
- ▶ 5.3 Kennis (para-) sportevenementen

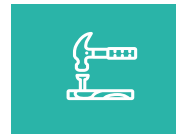
2. Psychologische waarde

- ▶ 2.1 Trots
- ▶ 2.2 Plezier / welbevinden

4. Fysieke waarde

- ▶ 4.1 Leefomgeving
- ▶ 4.2 Toegankelijkheid voorzieningen

** De nummering verwijst naar de fact sheets in het bijlagenrapport*

Algemene observaties

Wat blijft hangen uit de gesprekken, documentstudie en onze analyse is dat vooral de sociaal-culturele en de beleidsmatige waarde belangrijke onderdelen van de EPC zijn. Dat zijn niet perse de meest tastbare effecten (en daarom ook vaak moeilijk in geldbedragen te waarderen), maar wel de terreinen waar de EPC de voornaamste waarde lijken te kunnen creëren.

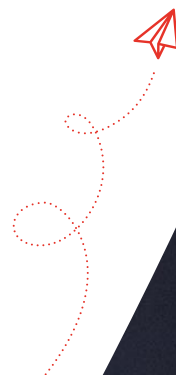
Tijdens ons onderzoek zijn tal van ideeën langsgelopen en valt op hoeveel energie er bij de stakeholders zit om de EPC tot een succes te maken. Het resultaat van het onderzoek zou dan ook vooral als een agenda beschouwd moeten worden voor een activatieprogramma de komende twee jaar, waarin die ideeën worden omgezet in een blijvende legacy. Als één ding ons duidelijk is geworden is dat de waarde van de EPC in potentie heel groot is, maar dat er weinig uit zichzelf zal ontstaan. Er zal een bewuste inspanning, vooral in tijd, nodig zijn om over twee jaar te kunnen concluderen dat de EPC op meerdere facetten aanzienlijke maatschappelijke waarde hebben gehad. Daar is nu nog tijd voor en, zoals gezegd, voldoende inspiratie.

Inherent aan de opzet van de EPC, met de bundeling van sporten in één evenement, is dat er een hefboomeffect kan ontstaan. Het

gezamenlijke evenement kan meer bezoekers, meer sponsors, meer media-aandacht en dus meer maatschappelijke waarde bereiken dan de individuele EK's dat nu bij elkaar opgeteld doen. Bovendien zijn er mogelijke kostenvoordelen te behalen. Ofwel: "1 plus 1 is 3" (of nog meer). De omvang van zo'n hefboomeffect is nu nog niet goed te bepalen, maar zou achteraf getoetst kunnen worden door een vergelijking met bezoekersaantallen, kijkcijfers e.d. bij de meest recente individuele EK's van die sporten. Van de European Championships 2018 in Glasgow en Berlijn is in ieder geval bekend dat de deelnemende sporten aanzienlijk meer televisiekijkers trokken door de unieke, gecombineerde opzet dan dat ze als losse kampioenschappen gewend waren te bereiken. [3]

Mogelijke “verhaallijnen” voor de EPC

Verhaallijnen (1/2)

In dit onderzoek zetten we de potentie voor maatschappelijke waarde van de EPC uiteen, aan de hand van ideeën van gesprekspartners en voorbeelden uit de literatuur. De EPC zijn erbij gebaat als er een duidelijke strategie komt te liggen voor het bereiken van die waarde. Wat de strategie wordt, moet zich de komende maanden nog verder bewijzen. We zien een aantal *mogelijke* verhaallijnen voor ons, die we hierna presenteren. Om de EPC voldoende richting te geven, verdient het aanbeveling om te concentreren op maximaal 2 of 3 verhaallijnen.

#1: “De EPC worden de proef dat parasportevenementen ook een gezonde business case kunnen hebben.”

Met een gezonde business case bedoelen we niet dat een event als de EPC onafhankelijk van subsidies moet kunnen draaien, maar wel dat er een duidelijke strategie moet zijn om het aandeel private bekostiging op een voldoende hoog niveau te krijgen. Hier liggen kansen, gezien de bereidheid van bedrijven om zich als sponsor aan parasportevenementen te verbinden en de toenemende interesse bij het publiek om parasport via media te kunnen volgen. Overigens is de huidige mediastrategie gebaseerd op zo veel mogelijk bereik, niet op maximale inkomsten.

#2: “De EPC worden een demonstratieplek voor innovaties.”

De EPC zijn een noviteit en op zichzelf een innovatie. Innovatie

leent zich daarom goed als centraal thema voor het evenement. Het combineren van meerdere sporten en organisatie op een centrale locatie in de stad is vernieuwend, maar de bijdrage aan innovatie in de parasport reikt in potentie verder. De EPC kunnen een showcase worden voor technische innovaties, zoals moderne sporthulpmiddelen, en een plek zijn om technische innovaties te testen. Ook kan, in navolging van de Invictus Games 2022, nagedacht worden over innovatie in de classificatiesystematiek. En ook de manier waarop het sportevenement georganiseerd wordt kan vernieuwend zijn, als bijvoorbeeld een breed netwerk aan maatschappelijke partijen hier een rol in krijgt.

#3: “Bij de EPC staan topsportprestaties centraal en niet de handicap.”

Ook parasporters willen beoordeeld worden op hun prestaties. De focus moet daarom ook anders liggen dan bijvoorbeeld bij de Invictus Games, dat meer op breedtesport en het verhaal van de individu gericht is. Storytelling over een thema als veerkracht kan wel effectief zijn, maar bijvoorbeeld eerder door ex-sporters als ambassadeurs van de EPC en beter niet direct gekoppeld aan de wedstrijden tijdens het evenement. De communicatie luistert nauw en kan al snel topsporters onbedoeld in een verkeerd frame plaatsen.

Verhaallijnen (2/2)

#4: “De EPC zijn het vliegwiel voor meer toegankelijke sport voor mensen met een handicap”.

Het sportevenement is een goede aanleiding om versneld werk te gaan maken van de verbinding tussen sportverenigingen en mensen met een handicap (die weinig bewegen), om andere belemmeringen weg te nemen (bijvoorbeeld de toegang tot sporthulpmiddelen) en om te investeren in de toegankelijkheid van verschillende maatschappelijke voorzieningen. Er is veel onderzoek naar en kennis over praktische belemmeringen en voldoende beleidsvoornemens. Een evenement als de EPC is wellicht nodig om hier echt een impuls aan te geven (en te kijken of dit over 2 jaar is geslaagd).

#5: “De EPC worden later herinnerd als baanbrekend in het inclusief organiseren van een sportevenement.”

Nederland is internationaal één van de koplopers in de parasport, qua kennis, voorzieningen en prestaties. Daar zijn we ook trots op. We onderscheiden ons als een netwerksamenleving, pakken dingen bij voorkeur niet geïsoleerd aan. In aanloop naar het sportevenement zetten we een samenwerking op met meerdere maatschappelijke partners, die allemaal iets gaan betekenen in de voorbereiding en uitvoering. Daarmee zetten we een standaard,

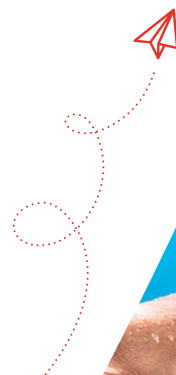
passend bij de “Dutch approach” (met weinig middelen veel waarde creëren) en delen tijdens de EPC onze ervaringen hierover met internationale organisaties.

#6: “De EPC (en Invictus Games) laten zien dat evenementen voor parasport een gelijkwaardige plek in de NTS innemen.”

Nederland werkt al jaren (met verschillende intensiteiten) aan een nationale sportevenementenstrategie. Daarmee loopt ons land voor op andere landen, waarin topsportevenementen vaker ad hoc en zonder landelijke coördinatie worden georganiseerd. Ook hebben in die landen de parasporten geen centrale rol. Met de Invictus Games en vervolgens de EPC laat Nederland zien dat het wel degelijk mogelijk is om parasportevenementen bewust een plek te geven in een landelijke strategie. Goed voorbeeld doet volgen: als andere (Europese) landen dit ook doen, zorgt het voor een boost voor parasportevenementen.

Aanbevelingen

Aanbevelingen voor het *creëren* van waarde (1/2)

Als we de resultaten van deze studie naast elkaar leggen zien we vier belangrijke aanbevelingen. Deze aanbevelingen zijn vooral gericht aan onze drie opdrachtgevers – VWS, NOC*NSF en de gemeente Rotterdam – om op korte termijn mee aan de slag te gaan. Dat is eigenlijk de eerste aanbeveling: wacht niet te lang. Er is nu, kort na de aankondiging van de EPC, bij stakeholders veel energie om iets aan het evenement bij te kunnen dragen. Het is zonde als die energie verloren gaat.

1. Zet een projectorganisatie op voor leveraging. Er zijn veel kansen voor het koppelen van de EPC aan aanpalende projecten. Maar de koppeling ontstaat niet vanzelf en het kan niet van de organisator verwacht worden dat die zich hiermee bezig gaat houden. Zijn taak is, zeker sinds het nieuwe beleidskader voor topsportevenementen (zie Kamerbrief *'Topsportevenementen met meer maatschappelijke waarde'* en het voorstel tot aanpassing van de subsidieregeling voor topsportevenementen), primair om een goed evenement neer te zetten. Leveraging vraagt om het stellen van (een beperkt aantal) doelen, een planning en organisatie, net als het sportevenement zelf. De projectorganisatie kan zich ook bezighouden met fondsenwerving voor de bekostiging van leveraging-activiteiten. Daarbij is er een rol van de projectorganisatie om, samen met partners zoals bijv. de VSG,

landelijke initiatieven op te zetten om zo impact te creëren in geheel Nederland.

Als zo'n projectorganisatie gevormd is, zou deze idealiter na de EPC 2023 in tact blijven voor 'nazorg', om ervoor te zorgen dat doelen ook op langere termijn worden behaald of zelfs onderdeel worden van het reguliere beleid. Deze aanbeveling komt alles behalve uit de lucht vallen, in de wetenschap wordt dit punt ook geadresseerd: het Parasport-leveraging Framework [4] stelt met name dat er een groep personen moet zijn die toeziet op het realiseren van de beoogde impact en dat hiervoor een aanjager moet worden aangesteld.

De projectorganisatie voor leveraging kan apart worden opgezet, of aansluiten bij reeds een bestaande organisatie. Deze organisatie is in ieder geval gebaat bij bestuurlijke borging – inclusief vroegtijdige en voldoende financiële middelen – op alle niveaus (Rotterdam, intergemeentelijk, Rijk). Daardoor is het belang voor alle stakeholders duidelijk. Bovendien kan de projectorganisatie baat hebben bij een duidelijke trekker – met stevig bestuurlijk netwerk – en prominente ambassadeurs die het idee van de EPC actief uitdragen.

Aanbevelingen voor het *creëren* van waarde (2/2)

2. Benut de sterke, bestaande projecten. Veel van de projecten waar een koppeling mee gelegd kan worden om waarde te bereiken bestaan nu al. Denk aan voorbeelden als SportMEE, Rotterdam Onbeperkt (beide in Rotterdam), Uniek Sporten en (S)cool on wheels (beide landelijk). Met een slimme aanpak hoeft waarde dus ook niet enorm duur te zijn. Het gaat er vooral om gebruik te maken van de bestaande connecties en de juiste partijen met elkaar te verbinden om samen activiteiten op te zetten. De 'Inspire Mark' van de Olympische en Paralympische Spelen 2012 (Londen) is een mooi voorbeeld hoe je de link tussen eigen projectideeën van organisaties en een sportevenement expliciet kan maken.

3. Zorg voor inbedding van de EPC in de samenleving, maak het inclusief. Uit meerdere hoeken hebben we het advies gehoord om mensen met een handicap en (andere) kwetsbare mensen een rol te geven in de organisatie van het evenement. Een voorbeeld: als in het praktijkonderwijs op scholen in de buurt iets gemaakt wordt dat bij het evenement kan worden ingezet – bijvoorbeeld het podium voor de prijsuitreiking – dan leidt dat ertoe dat die scholieren zich trots en gewaardeerd voelen, en ook veel binding krijgen met het evenement. Ondanks het kleine

gebaar kan dat op mensen een diepe indruk maken. En op die manier kan het evenement bovendien als inclusief gepositioneerd worden: 'de EPC door iedereen, voor iedereen'.

4. Formuleer een goed doordachte, bewuste communicatie- en positioneringsstrategie. Uit onze studie volgt dat het een kunst is om de juiste toon aan te slaan. Deelnemers aan de EPC willen vooral op hun prestaties beoordeeld worden, niet op hun handicap. Het inspireren van andere mensen met een handicap door storytelling zou juist wel weer om dat laatste vragen. En te veel aandacht voor de bijzondere prestaties van para-atleten heeft het risico in zich dat ze als onbereikbare "superhumans" worden gezien. Kortom: het is delicaat. In een goed doordachte communicatiestrategie ligt ook de kans om parasport voor de neutrale toeschouwer begrijpelijker te maken, waar nu nog een wereld in te winnen valt.

Aanbevelingen voor het *meten* van waarde (1/2)

We zien onze studie als startpunt voor verder onderzoek. Zeker gezien het vernieuwende karakter van de EPC zien we veel waarde in het monitoren van effecten (tijdens het evenement) en evaluatief onderzoek (na het evenement). We geven om die reden graag ook aanbevelingen mee over hoe wij denken dat de maatschappelijke waarde via veldonderzoek nog verder en beter onderbouwd zou kunnen worden. De EPC kan daarbij ook een test case zijn voor het meten van impact bij sportevenementen in het algemeen.

1. Verder onderzoek begint met doelstellingen vaststellen en indicatoren bepalen

Gezien de prille (idee)fase waar de EPC in zitten zijn er nog geen duidelijke doelstellingen geformuleerd. De gepresenteerde verhaallijnen kunnen hiervoor als basis dienen. Een eerste belangrijke stap is om deze doelen vast te leggen, zowel voor het evenement als voor aanpalende activiteiten, om vervolgens meetbare indicatoren hieraan te koppelen. Output-indicatoren zijn bijvoorbeeld: aantal deelnemende atleten, aantal bezoekers en aantal interacties via social media. Indicatoren om outcome te meten zijn bijvoorbeeld een gemiddeld kwaliteitsoordeel van atleten over de EPC of een ontwikkeling in de positieve attitude tegenover de parasport bij toeschouwers.

2. De onderzoeksmethoden moeten passen bij de gestelde doelen

Het is uiteraard handig om onderzoeksmethoden in te zetten die het meeste kunnen vertellen over de belangrijkste doelen die men met de EPC nastreeft. Hieronder bespreken we een aantal van onze eigen en eerste grove ideeën. Nadat de doelen voor het evenement zijn vastgesteld, zou dit in samenwerking met een onafhankelijke onderzoeksorganisatie verder uitgediept moeten worden.

Tijdens de EPC

- Het is nuttig om cijfers bij te houden over bijvoorbeeld aantal en typen organisaties waarmee wordt samengewerkt, side events, communicatie-uitingen, vrijwilligers en bezoekers (inclusief herkomst en bezoekmotief).
- Daarnaast is denkbaar dat onderzoek onder de bezoekers en deelnemers plaatsvindt, bijvoorbeeld over hoe zij de EPC ervaren en waar dat toe leidt. Bij eerdere sportevenementen zijn dit soort metingen soms ook gebeurd.
- Voor het laten uitvoeren van dergelijke metingen is een optie om de samenwerking met bijvoorbeeld de Hogeschool Rotterdam (afdeling Sportmarketing & Management) op te zoeken. Dat biedt studenten een waardevolle ervaring en maakt het doen van onderzoek kostenefficiënt.

Aanbevelingen voor het *meten* van waarde (2/2)

Voor, tijdens en na de EPC

- Voorstelbaar is dat (herhaaldelijk) onderzoek plaatsvindt onder inwoners van Rotterdam en Nederland over de bekendheid met de EPC en (onder volgers) in welke mate zij wel of niet anders tegen parasport, para-atleten en mensen met een handicap aan zijn gaan kijken. In dat geval kunnen bestaande methoden of schalen gebruikt worden. [5]
- Verder is het plausibel dat de instroom van sporters met een beperking bij sportverenigingen gemonitord wordt, evenals hoe dat zich verhoudt tot de instroom bij sportverenigingen in Nederland. Sportbonden kan worden gevraagd deze cijfers aan te leveren. Ook ontwikkelingen aan de aanbodkant – aantal verenigingen dat voorzieningen treft voor aangepast sporten – zouden gemonitord kunnen worden. Dit vergt dan wel een aparte registratie, bijvoorbeeld via een vragenlijstonderzoek op meerdere momenten in de tijd.
- Het laten uitvoeren van een (sociale)media-analyse kan ook waardevol zijn, zowel in Nederland als in andere Europese landen. Hiermee kan een objectiever beeld (dan via bevraging in enquêtes) verkregen worden over de beleving van de EPC. Een mogelijkheid is het meten van beleving via analyse van Flickr-foto's en data. Flickr is één van de weinige platforms die zowel foto's als gegevens hierover (door wie gemaakt, waar en

wanneer) openbaar maakt.

- Als verbetering van de toegankelijkheid van voorzieningen één van de doelen van de EPC wordt, is het raadzaam om bij te houden welke investeringen de komende twee jaar in aanloop naar het evenement, en welke tijdens het evenement, worden gedaan. De recente studie van het Mulier Instituut naar de toegankelijkheid van sportaccommodaties in Rotterdam zou over 2 jaar bijvoorbeeld herijkt kunnen worden. Tijdens het evenement is het een idee om te monitoren hoe bewegingsvrij Rotterdam is voor mensen in een rolstoel. Wellicht dat op dit vlak ook een samenwerking met TU Delft, voor het volgen van beweegpatronen via chips in rolstoelen, een mogelijkheid is.

Bij het achteraf vaststellen van de waarde van de EPC voorzien we dat er discussie zal ontstaan over de toerekenbaarheid van effecten aan de EPC. Bijvoorbeeld als er stappen worden gemaakt in toegankelijkheid; in hoeverre zijn baten hiervan aan de EPC en in hoeverre aan het "reguliere" beleidsprogramma van de gemeente toe te rekenen? Dat zal moeilijk te bewijzen zijn. Voor dat soort vragen moet een balans gezocht worden tussen te streng of juist te ruimhartig met toerekening omgaan. Ook dat is iets om bij vervolgonderzoek bij stil te staan.

Radboud Koning (Rebel)
Enno Gerdes (Rebel)
Paul Hover (Mulier Instituut)

Rebel Economics & Transactions bv
Wijnhaven 23
3011 WH Rotterdam

Verkenning maatschappelijke waarde EPC 2023

Bijlagenrapport

3 september 2021

Inhoudsopgave bijlagenrapport

Overzicht	27
Fact sheets: waarde van de EPC	
<i>Economische waarde</i>	28
<i>Psychologische waarde</i>	35
<i>Sociaal-culturele waarde</i>	38
<i>Fysieke waarde</i>	45
<i>Beleidsmatige waarde</i>	48
Overzicht van bronnen	52

Overzicht

1. Economische waarde

- ▶ 1.1 Werkgelegenheid
- ▶ 1.2 Bestedingen
- ▶ 1.3 City marketing / mediawaarde
- ▶ 1.4 Sponsoring

3. Sociaal-culturele waarde

- ▶ 3.1 Sterker parasportstelsel
- ▶ 3.2 Sociale gelijkheid
- ▶ 3.3 Sportdeelname
- ▶ 3.4 Vooruitstrevend imago NL

5. Beleidsmatige waarde

- ▶ 5.1 Samenwerking
- ▶ 5.2 Innovatie
- ▶ 5.3 Kennis (para-) sportevenementen

2. Psychologische waarde

- ▶ 2.1 Trots
- ▶ 2.2 Plezier / welbevinden

4. Fysieke waarde

- ▶ 4.1 Leefomgeving
- ▶ 4.2 Toegankelijkheid voorzieningen

** De nummering verwijst naar de fact sheets in het bijlagenrapport*

Fact sheets: waarde van de EPC

1. Economische waarde

- ▶ 1.1 Werkgelegenheid
- ▶ 1.2 Bestedingen
- ▶ 1.3 City marketing / mediawaarde
- ▶ 1.4 Sponsoring

1.1 Werkgelegenheid

Beleidstheorie

Sportevenementen worden vaak aangegrepen om vrijwilligers in te zetten, die door hun inzet vaardigheden, vriendschappen of andere waardevolle ervaringen opdoen. In de situaties dat er stageplekken worden gecreëerd, die bijvoorbeeld door jongeren of mensen met afstand tot de arbeidsmarkt worden ingevuld, kan ook economische waarde ontstaan. Voor schoolgaande jongeren geeft een stageplek een grotere kans op het behalen van een startkwalificatie en voor werkzoekenden kan het een voorsprong geven in sollicitatieprocedures. Dit vertaalt zich in een grotere kans op inkomen uit werk en mogelijk besparen overheaden ook op uitkeringen hierdoor.

De (netto contante) waarde van 300 stageplaatsen is in de MKBA YOG 2023 [6] geschat op 9 mln. euro, dus circa 30.000 euro per stageplek. Hierbij was de aanname dat alle 300 stageplekken additioneel waren en 2/3^e van de stageplekken voor de jongeren voorwaardelijk was voor het halen van een startkwalificatie.

Risico's

Het vergt een aanzienlijk inspanning om via een sportevenement mensen *duurzaam* aan het werk te krijgen.

Kansen

- Het is waardevol om een groot deel van de vrijwilligersplekken in te laten vullen door mensen met een beperking.
- Een mogelijkheid is om mensen te betrekken die binnen hun WW-uitkering de mogelijkheid hebben om tijdelijk (max. 3 maanden) een stage te volgen. Deze strategie is bij sommige andere grote (sport)evenementen eerder ook toegepast.
- Een koppeling kan gezocht worden met organisaties die erop gericht zijn om de drempels om te gaan werken voor mensen met een fysieke beperking weg te nemen.
- Ook kan samenwerking met Rotterdamse sociale ondernemers worden verkend. In Rotterdam bestaat bijv. een instrument – "RIKX" – om projecten voor sociale ondernemers bekostigd te krijgen door invulling van de SROI-verplichting van bedrijven.

Randvoorwaarden

De maatschappelijke waarde van extra werkgelegenheid kan heel groot zijn, mits het gericht is op *additionele* werkgelegenheid en niet andere stageplekken/banen verdringt. De focus zou daarom moeten liggen op stageplekken waar nu een (landelijk) tekort aan is.

1.2 Bestedingen

Beleidstheorie

Een sportevenement trekt toeschouwers, atleten, hun begeleiders, journalisten en organisatoren, die allemaal geld besteden in en rondom het evenement. Voor zover deze bestedingen zonder het evenement niet zouden zijn gedaan en niet naar het buitenland wegglekken, zijn ze als economische waarde aan de EPC 2023 toe te schrijven.

Veel sportonderzoekers gebruiken de zgn. 'WESP'-methodiek om de economische waarde van een sportevenement te berekenen. Als we deze methodiek volgen is de economische waarde van de EPC 2023 voor Nederland bij benadering ca. 4 mln. euro. Daarbij gaan we onder meer uit van ruim 800 additionele (buitenlandse) bezoekers, 1.500 atleten en 1.200 aanwezigen van begeleiding, pers en de organisatie. Alle aannames zijn gebaseerd op de getallen die zijn gebruikt in een aantal recente studies over parasportevenementen in Nederland (gecorrigeerd voor de duur van de EPC). [7] [8] [9]

In andere studies wordt soms ook de economische waarde van de organisatie berekend. Dat is de balans tussen inkomsten van buiten het studiegebied (hier: Nederland) en weggleffecten naar buiten het studiegebied. In ons onderzoek hebben we geen beschikking over een gedetailleerde begroting voor het evenement. Bovendien bekijken we de maatschappelijke waarde

op nationaal niveau, terwijl we verwachten dat veel inkomsten en weggleeffecten binnen Nederland plaatsvinden (herverdeling). Om deze redenen hebben we de berekening achterwege gelaten.

Risico's

Het voornemen is om de EPC 2023 in Ahoy en op *high traffic* locaties in de stad te organiseren, waarbij het idee vooralsnog is geen toegangsprijzen te vragen. Dat moet het vooral voor de passanten en mensen die in de buurt wonen toegankelijk maken om de EPC bij te wonen en kennis te maken met de sporten. Deze opzet betekent wel dat een groot deel van het publiek naar verwachting uit Nederland afkomstig zal zijn. Bestedingen van deze toeschouwers zijn niet aan de EPC toe te rekenen.

Kansen

Om de economische impact te vergroten is het stimuleren van bezoek uit het buitenland (vooral buurlanden) en verlengd bezoek, bijvoorbeeld door aanbod van (toeristisch-recreatieve) arrangementen, een mogelijkheid.

Randvoorwaarden

Veel bezoekers (atleten, begeleiding, en deels toeschouwers) zijn mensen met een handicap. Hotels, en ook winkels en restaurants, moeten voor deze mensen toegankelijk zijn.

1.3 City marketing / mediawaarde (1/3)

Beleidstheorie

Voor overheden zijn (sport)evenementen soms een middel om een stad of regio in de schijnwerpers te zetten, ook wel het 'showcase effect'. Zoals recent bij het Eurovisie Songfestival in Rotterdam, met optredens van oud-winnaars op de daken van iconische gebouwen in de stad. Het doel van city marketing kan zijn om meer toeristen of bedrijven naar een stad of regio te lokken. Er zijn voorbeelden van grote (sport)evenementen in het verleden waar dat lijkt te zijn gelukt, maar ook legio voorbeelden waar dat effect niet is gebleken.

Zonder media-aandacht geen city marketing, dit is onlosmakelijk met elkaar verbonden. De kijkcijfers van parasportevenementen halen het niet bij vergelijkbare evenementen voor valide sporters en de parasport krijgt nog altijd beperkte zendtijd. Maar dat is aan het veranderen. Er wordt nu heel anders aangekeken tegen parasporten dan een paar jaar geleden. Het is meer een 'TV-sport' aan het worden voor het grote publiek. Veel mensen staan positief tegenover het kijken naar parasporten [10] en vinden dat er momenteel te weinig media-aandacht voor is. Er zijn dan ook aanwijzingen dat Nederlanders vaker topsportevenementen voor mensen met een fysieke beperking in de media willen volgen, als

de media daar ook meer aandacht aan zouden besteden [1]. Mediawaarde kan op verschillende manieren cijfermatig benaderd worden, maar de meest betrouwbare methode vinden we om te kijken naar huidige mediastrategie. De organisatie mikt erop om inkomsten uit de verkoop van mediarechten te krijgen waarmee de basiskosten worden gedekt en waarna het plan is om zo breed mogelijk te distribueren en veel mediabereik te krijgen. De uiteindelijke inkomsten kunnen beschouwd worden als (minimale) marktwaarde voor de te genereren media-aandacht.

Dát het mogelijk is om met parasport(evenementen) een breed publiek te bereiken, bewijzen de Paralympische Spelen 2012 in Londen. Door Channel 4 zijn in totaal meer dan 500 uur van die Spelen uitgezonden, 350 uur meer dan het oorspronkelijke doel en vier keer zoveel als bij de Paralympische Spelen van 2008 in Beijing. De uitzendingen hebben in totaal zo'n 40 miljoen mensen in het Verenigd Koninkrijk bereikt. [11]

1.3 City marketing / mediawaarde (2/3)

Risico's

Media-aandacht kan tegenvallen als hier geen duidelijke strategie achter zit. In het verleden hebben veel parasportevenementen zeer beperkte media-aandacht gekregen, omdat het op een onaantrekkelijke locatie werd gehouden en/of omdat er te weinig content werd geproduceerd.

Een ander risico is dat mensen minder kijkplezier beleven en ook afhaken bij het kijken van parasport omdat ze het systeem met indeling van sporters naar handicapklassen te ingewikkeld vinden.

Kansen

- Het evenement biedt een kans om Rotterdam (of breder: heel Nederland) op de kaart te zetten voor toeristen met een lichamelijke beperking. In samenwerking met NBTC zou er een campagne opgezet kunnen worden met dit doel [1].
- City marketing kan extra interessant zijn omdat het de eerste editie van de EPC betreft. Dit sluit aan bij het frame van de koppeling van Rotterdam en innovatie ('Rotterdam als de plek waar dingen voor het eerst gebeuren'). Geopperd is om Rotterdam tijdens het evenement bijvoorbeeld te profileren als de stad van slimme methodes van transport.
- Om veel media-aandacht te genereren helpt het als er helden

opstaan en het evenement toonaangevende ambassadeurs heeft. Het eerste ontstaat spontaan en is niet te beïnvloeden. Het tweede wel. Een idee is om een toonaangevend lid van het Koninklijk Huis te vragen zijn of haar naam aan het evenement te verbinden. Het zou bijvoorbeeld een mooie kans zijn als eerste grote project van prinses Amalia als 'beschermvrouw'.

- Voor de beleving van het sportevenement is een strategie om tribunes gevuld te krijgen van belang. Een effectieve manier hiervoor is om het te koppelen aan educatie: klassen die naar de EPC komen en zorgen voor een hoge stoelbezetting, en tegelijkertijd voorlichting krijgen van bijvoorbeeld een ex-paratopsporter over drempels en mogelijkheden van het leven met een handicap.
- Gratis toegang werkt ook drempelverlagend, dit helpt om de tribunes gevuld te krijgen. Al kan een kleine fee ook goed werken om no-show tegen te gaan. Een les van het WK (para) Handboogschietsen 2019 (Den Bosch) is dat wel duidelijk aan voorbijgangers gecommuniceerd moet worden dat het bezoek gratis is.
- Een idee is om samen te werken met influencers die op social media een groot publiek bereiken, mits ze op enige wijze een logische inhoudelijke verbinding met de EPC hebben.

1.3 City marketing / mediawaarde (3/3)

Randvoorwaarden

Voor het bereiken van (voldoende) mediawaarde is een duidelijk doordachte mediastrategie nodig. Team TOC lijkt dit te hebben (zie kader hiernaast), om hier bij de EPC 2023 meer uit te kunnen halen dan bij eerdere paratopsportevenementen.

Om sporten te volgen, moeten toeschouwers de sporten kunnen snappen. Niet alleen de classificatiesystematiek is voor leken moeilijk te doorgronden, ook bepaalde sporten zelf. Er zit soms verborgen tactiek in het spel die pas duidelijk wordt als een deskundige het uitlegt (zoals: hoe de verdediging werkt bij rolstoelrugby). Tijdens – maar wellicht ook in aanloop naar het evenement – is het nodig om toeschouwers hier continu in mee te nemen.

Mediastrategie EPC

De mediastrategie voor de EPC is op dit moment nog volop in ontwikkeling. Daarbij richt men zich op twee doelstellingen. Ten eerste: een breed bereik. Via de EBU worden contracten afgesloten met publieke omroepen in heel Europa. De uit te zenden content zal per land verschillen, afhankelijk onder meer van de vertegenwoordiging van het land bij de EPC. Het tweede doel is het bereiken van een kleiner, specifiek geïnteresseerd publiek. Dit gebeurt via (social media) kanalen van de sporters en bonden.

Het in de markt zetten van de mediarechten is gericht op het genereren van inkomsten. Verder is belangrijk dat de EPC streven naar een hoge “productiewaarde”, oftewel: voor de toeschouwer thuis moet er geen verschil bestaan tussen de manier waarop de EPC in beeld worden gebracht en de manier waarop dit bij andere sportevenementen gebeurt.

1.4 Sponsoring

Beleidstheorie

De aantrekkelijkheid voor het bedrijfsleven om sportevenementen te sponsoren hangt af van de zichtbaarheid en associatie, en dus van het mediabereik. Hoge zichtbaarheid versterkt het merk en is goed voor commerciële doeleinden. Daarnaast kiezen bedrijven om hun naam te verbinden aan sportevenementen om daarmee maatschappelijk doelen te bereiken (bijvoorbeeld duurzaamheid en inclusie). Dit kan zich vertalen in een specifieke investering in het evenement of 'in kind'-inzet, zoals door het organiseren van clinics.

Het doel van Team TOC is om een substantieel aandeel privaat sponsorgeld binnen te halen voor de EPC in 2023. Er wordt gericht op Nederlandse bedrijven met een internationaal profiel en internationale bedrijven met aanwezigheid in Nederland.

Risico's

Het grootste risico hangt samen met de risico's voor het creëren van voldoende media-aandacht, zie pagina 32.

Sponsorgeld kan alleen als additionele waarde van de EPC (voor Nederland) gezien worden voor zover de sponsors hun geld

zonder de EPC niet in Nederland hadden besteed. Dit is moeilijk vast te stellen maar zal bij Nederlandse bedrijven (of bedrijven met een aanwezigheid in Nederland) eerder het geval zijn dan bij het internationale bedrijfsleven.

Kansen

- Een grote groep toonaangevende bedrijven is verenigd in het initiatief 'The Valuable 500'. Zij willen zich maatschappelijk laten gelden, bijvoorbeeld door meer aandacht te vragen voor (de leefsituatie van) mensen met een fysieke beperking. Dit biedt potentie voor sponsoring.
- De mogelijke inzet van bedrijven reikt verder dan geld. Een optie is dat bedrijven vrijwilligers leveren voor tijdens het evenement. Ook kunnen bedrijven betrokken worden om zelf side events op te zetten.

Randvoorwaarden

Voor het succesvol binnenhalen van sponsorgeld is een strategie nodig. Team TOC heeft hiervoor een externe partij erbij betrokken, die veel ervaring heeft met sponsoring in de sport en een duidelijke visie heeft hoe bedrijven te benaderen.

Fact sheets: waarde van de EPC

2. Psychologische waarde

▶ 2.1 Trots

▶ 2.2 Plezier / welbevinden

2.1 Trots

Beleidstheorie

Toeschouwers van sportevenementen (live of via media) ervaren soms een gevoel van nationale trots of collectieve identiteit. Topsportevenementen kunnen hen een unieke context aanreiken van gedeelde waarden. [12] Deze vorm van trots hangt over het algemeen samen met de bijzondere prestaties en het succes van Nederlandse topatleten.

Trots kan er ook zijn dat een sportevenement in Nederland of een specifieke stad plaatsvindt. Dat raakt zowel bezoekers als bewoners, maar ook de mensen betrokken bij de organisatie.

Bij het WK (para) Handboogschieten 2019 is gemeten hoe groot het gevoel van trots bij bezoekers was. Nagenoeg alle bezoekers gaven aan trots te zijn dat het evenement in Nederland werd georganiseerd en ruim 60% ervaarde een gevoel van collectiviteit met andere bezoekers tijdens het evenement. [9]

Risico's

Trots kan ook een negatieve kant bevatten, namelijk als deze leidt tot negatieve uitingen in richting van de tegenstander. Als dit het geval is, dan wordt het evenement door de (buitenlandse) gasten

als veel minder positief ervaren.

Kansen

Door bijvoorbeeld de lokale bevolking en/of mensen met een handicap of in een kwetsbare positie een rol te geven in de organisatie van het evenement, kan er bij hen een gevoel van trots ontstaan.

Randvoorwaarden

Om een gevoel van trots te ontwikkelen is het nodig dat er een voldoende grote groep (bekende) Nederlandse sporters aan de EPC meedoet en dat ze ook goede prestaties neerzetten. Bij een door de Britse Rekenkamer uitgevoerde evaluatie van de Olympische en Paralympische Spelen in Londen (2012) zijn de boven verwachting sterke prestaties van de Britse sporters als één van de succesfactoren geïdentificeerd. [13]

2.2 Plezier / welbevinden

Beleidstheorie

Een reden om een sportevenement te bezoeken is omdat iemand affiniteit heeft met de sport, met één of meerdere sporters, als sociale aangelegenheid of simpelweg om er even tussenuit te gaan en plezier te hebben. Ook bewoners die een evenement niet bezoeken hebben soms plezier aan de reuring die het met zich meebrengt. Behalve sportevenementen als middel inzetten voor maatschappelijke waarde, kan het doel zijn om een 'feestje' voor de lokale bevolking te organiseren.

Ook sporters zelf kunnen plezier beleven aan een evenement als de EPC. Deels hangt dat samen met hun prestaties. Het is goed voorstelbaar dat dit plezier hoger ligt bij de EPC dan bij de losse para-EK's die nu nog worden gehouden. Want er ontstaat een netwerkeffect: sporters ontmoeten andere sporters en er is meer aandacht van toeschouwers, dat is althans de verwachting.

Een manier om diverse immateriële waarden – zoals plezier, maar meer dan dat – te meten is via de *Willingness-to-Pay (WTP)* van mensen. Oftewel: wat zijn bewoners maximaal bereid te betalen om een sportevenement naar hun woonplaats te laten komen (of juist ergens anders) en wat willen toeschouwers maximaal betalen om een evenement te bezoeken? Bij de Girostart Gelderland in 2016 is dit bijvoorbeeld gemeten, vóór en na het evenement. Bewoners waren vooraf per persoon gemiddeld bereid 3,58 euro

te betalen en na afloop 4,45 euro. [14] Dit is dus een fictief bedrag, niet wat mensen er daadwerkelijk voor hebben betaald.

Risico's

WTP-berekeningen zijn niet onomstreden. Een zorgpunt is dat mensen hun waardering voor producten of diensten vaak overschatten, zeker als het gemeten is aan de hand van *stated preferences* (inschattingen via enquêtes).

Kansen

- Omdat het plan vooralsnog is om geen toegangstarieven te hanteren, ontstaat er een kans voor onderzoek. Te denken valt aan een pilot waar mensen een vrijwillige bijdrage voor bezoek van de wedstrijden doen door het scannen van QR-codes. Dit kan inzichten geven in de waardering van bezoekers via *revealed preferences*.
- Het koppelen van nationale teams die naar de EPC komen aan communities en/of specifieke iconische plekken in Rotterdam waarvan een connectie bestaat met dat land, kan de positieve beleving van het evenement bij de sporters versterken.

Randvoorwaarden

De mate waarin de bevolking plezier beleeft aan het (aanstaande) evenement is sterk afhankelijk van de mate waarin ze bekend zijn met het evenement.

Fact sheets: waarde van de EPC

3. Sociaal-culturele waarde

▶ 3.1 Sterker parasportstelsel

▶ 3.2 Sociale gelijkheid

▶ 3.3 Sportdeelname

▶ 3.4 Vooruitstrevend imago NL

3.1 Sterker parasportstelsel (1/2)

Beleidstheorie

Niet alle sportbonden- en verenigingen zijn goed ingericht om sporten door mensen met een handicap te faciliteren; ongeveer twee derde van de sportverenigingen had in 2020 leden met een handicap. [1] Verenigingen weten vaak niet wat het vraagt om aangepast sporten aan te bieden en om gehandicapten te trekken (soms zit het ook in de cultuur en voelen parasporters zich ergens niet welkom). Al bestaan er wel verschillen tussen sporttakken en ook tussen verenigingen; sommige zijn hier verder in dan andere. De EPC geven momentum om aangepast sporten in de breedtesport onder de aandacht te brengen en bonden en verenigingen te stimuleren om de nodige voorzieningen te treffen voor mensen met een fysieke beperking.

Kortgeleden vroeg de huidige minister voor Medische Zorg en Sport, Tamara van Ark, aan de NLSportraad om advies uit te brengen hoe de paralympische topsport verder ontwikkeld kan worden en welke rol de Rijksoverheid hierbij kan hebben. Dat illustreert hoe belangrijk het Rijk parasport vindt. De EPC kunnen als springplank gebruikt worden om een impuls geven aan de verdere ontwikkeling en professionalisering van paratopsport in Nederland, maar ook in het buitenland.

Door de aanpak waarbij meerdere sporten gecombineerd worden ontstaat er meer bekendheid met parasporten die bij het publiek nu nog relatief onbekend zijn, zoals boccia. Deze liften mee op de aandacht voor andere, grotere sporten. [1] De bonden achter de relatief onbekende sporten kunnen hun organisatiekracht versterken, vanwege de grotere internationale zichtbaarheid van het evenement. Ze kunnen 'meekijken in de keuken' van de organisatie van een sportevenement op deze schaal, wat voor hen een unieke kans is.

Ook kan de zichtbaarheid van parasporten op de EPC ertoe leiden dat grote sportbonden meer bewustzijn krijgen over volwaardige parasport als onderdeel van het sportstelsel. Bonden vinden de EPC om uiteenlopende redenen interessant, namelijk omdat het een impuls kan geven aan verdere professionalisering, vanwege het thuisvoordeel (reiskostenbesparing) en omdat het tot extra sportleden met een handicap kan leiden.

3.1 Sterker parasportstelsel (2/2)

Risico's

Verenigingen staan onder druk door onder meer een afname van het aantal vrijwilligers in de sport (de mate waarin verschilt wel per vereniging). Veel verenigingen hebben ook geen of kleine financiële buffers. Dat belemmert de inzet die sportverenigingen (denken te) kunnen doen om zich meer voor sporters met een handicap open te stellen. Bij bonden staat gehandicaptensport vaak wel op de agenda maar is er, als het erop aan komt, meestal geen geld beschikbaar om hier echt een impuls aan te geven. Ook de beperkte financiële middelen bij gemeenten (waar veel sportclubs op moeten leunen) helpt niet mee; bij druk op de begroting is de kans kleiner dat investeringen worden gedaan om een extra doelgroep te bedienen.

Kansen

- Sportbonden kunnen benaderd worden om hun achterban te mobiliseren en verenigingsleden bijvoorbeeld als vrijwilliger tijdens de EPC 2023 in te zetten. Zo ontstaat er meer gevoel bij verenigingen voor de behoeften van deze doelgroep.
- Verenigingen kunnen uitgenodigd én geïnspireerd worden om zelf side events te organiseren en hiervan te leren.
- Er zou een koppeling kunnen komen tussen het evenement en

sportaanbieders (breder dan verenigingen), via het platform Uniek Sporten. Dit platform is er bijv. op gericht sporters en sportaanbieders met elkaar in contact te brengen en geeft aanbieders (via een stappenplan) ook advies hoe een aanbod voor deze doelgroep te ontwikkelen.

- De vraag naar en aanbod van gehandicaptensport aan elkaar matchen is een uitdaging. Informatievoorziening is niet voldoende, cruciaal hierin is persoonlijk contact tussen een professional en gehandicapte sporter. Een voorbeeld hiervan is SportMEE in Rotterdam, dat erin slaagt relatief veel mensen met een handicap structureel aan het sporten en bewegen te krijgen. De EPC kunnen een podium bieden om aandacht te geven aan zo'n initiatief en vraag en aanbod meer naar elkaar toe te laten groeien.

Randvoorwaarden

Om de EPC als springplank te gebruiken voor een impuls aan de verdere ontwikkeling en professionalisering van de parasport in Nederland, is initiatief van en samenwerking tussen leidende partijen als NOC*NSF, bonden en Fonds Gehandicaptensport nodig en vervolgens afstemming met de makers van het nationaal sportbeleid.

3.2 Sociale gelijkheid (1/2)

Beleidstheorie

Topsportevenementen zijn in potentie een effectief middel om een maatschappelijk thema aan te kaarten. Het streven naar sociale gelijkheid is zo'n thema, wat voor mensen met een fysieke beperking extra speelt. Ze sporten bijvoorbeeld minder dan gemiddeld en hebben meer moeite om de arbeidsmarkt te betreden. Sociale ongelijkheid voor deze doelgroep kan volgen uit praktische belemmeringen, zoals beperkte toegang tot gebouwen, maar ook uit de houding (en mogelijke vooroordelen) van mensen zonder beperking.

Een sportevenement, inclusief de aanpalende activiteiten, creëert zichtbaarheid voor sporters met een fysieke handicap en leidt zo tot bewustwording ('Weten wat er mogelijk is als je een beperking hebt'). Zeker bij de EPC, waar de zichtbaarheid groter is dan bij de losse parasport-EK's, omdat meerdere sporten in het evenement worden samengebracht. Veerkracht is een thema dat goed bij Rotterdam past. In dat kader kunnen inspirerende verhalen van topsporters ('storytelling') andere gehandicapten inspireren om beter met hun eigen handicap om te leren gaan, en tegelijkertijd tot meer 'acceptatie' van anderen leiden.

Ook bestaat er een relatie met sportdeelname: bij een deel van de mensen met een fysieke beperking is het gebrek aan bekendheid met de mogelijkheden (niet onwettelijkheid) een drempel om te gaan sporten.

Risico's

Er wordt verschillend gedacht over de vraag of de EPC bijdragen aan sociale gelijkheid of juist het verschil vergroot, doordat het niet gecombineerd wordt met valide sporten. [1] Een apart evenement voor parasporters staat haaks op de ontwikkeling die de afgelopen decennia in Nederland is ingezet, maar tegelijkertijd laat de internationale sportevenementenpraktijk zich niet eenvoudig in die richting plooiën. De meeste stakeholders die we spraken hebben begrip voor de keuze om de EPC – in dit beginstadium – exclusief voor parasporters te organiseren en zien daar ook voordelen in, bijvoorbeeld dat er meer gerichte (media-) aandacht aan deze doelgroep gegeven kan worden. Een risico als je het concept oprekt, bijvoorbeeld door sporters met een verstandelijke beperking mee te laten doen, is dat het voor de toeschouwers onbegrijpelijk wordt. Een inclusieve benadering (valide én invalide deelnemers) is veel eenvoudiger mogelijk bij de vormgeving van side events.

3.2 Sociale gelijkheid (2/2)

Risico's (vervolg)

Storytelling versterkt bewustwording, maar er zitten belangrijke risico's aan storytelling. Ten eerste wil een topsporter met een fysieke beperking vooral beoordeeld worden op de prestaties, en moet de aandacht niet te veel naar de handicap uitgaan. Het 'inspirerende verhaal' staat idealiter dus los van specifieke prestaties tijdens het sportevenement. Daarnaast is het risico dat er overdreven lof is voor de gehandicaptensport en het beeld van "superhumans" ontstaat, waardoor hun verhaal geen inspiratie vormt maar juist de kloof vergroot tussen topsporters en andere mensen met een fysieke beperking. Bij de Paralympische Spelen 2012 in Londen is een grote campagne onder die naam opgezet, waar niet alleen positief op wordt teruggeblikt.

Kansen

- Bedacht kan worden om een communicatiepanel in te stellen, met sporters en mensen met een handicap erin, om de communicatiestrategie mede vorm te geven en communicatie-uitingen vooraf te toetsen op strekking en toon.
- De EPC zouden deel kunnen zijn van een zomerprogramma voor scholen, om de bewustwording bij jongeren te laten toenemen. '(S)cool on wheels' is een project dat zich hier goed

voor leent.

- Geopperd is om een documentaire te laten maken in aanloop naar de EPC 2023 waarbij paratopsporters worden gevolgd in hun voorbereidingen. Zo'n documentaire zou zich ook goed lenen om de werking van bepaalde sporten aan het publiek uit te leggen (zie pagina 33).
- Het "buddy-project" van HandicapNL kan mogelijk vruchten plukken van de EPC. Daarbij worden mensen met en zonder beperking gekoppeld om samen activiteiten te ondernemen. Via de EPC kan het werven van buddy's een impuls krijgen.

Randvoorwaarden

De juiste toonzetting in de communicatiestrategie luistert nauw, daar moet goed over nagedacht worden.

3.3 Sportdeelname

Beleidstheorie

Niet zelden worden sportevenementen neergezet als instrument om een stimulans te geven aan de sportdeelname onder (specifieke delen van) de bevolking. Dit heet ook wel het 'demonstration effect'. Onderzoek leert dat dit effect veel vaker niet dan wel optreedt en vaak ook niet vanzelf. Of het effect optreedt hangt samen met: 1) kenmerken van de topsport (o.a. topsportsucces, 2) betrokkenheid van stakeholders (o.a. bonden) en 3) randvoorwaarden (o.a. opvangcapaciteit). [15]

Mocht er in worden geslaagd om structureel meer mensen met een fysieke beperking te laten sporten en bewegen, levert dit maatschappelijke waarde op. Vooral een betere gezondheid en (daarvan afgeleid) hogere arbeidsproductiviteit. Per persoon (tot 55 jaar) die voldoet aan de beweegrichtlijnen – vergeleken met iemand die niet of nauwelijks beweegt – is de maatschappelijke waarde 35.000-70.000 euro over het hele leven. [16] Voor mensen met een fysieke beperking ligt deze waarde waarschijnlijk nog iets hoger. [17]

Risico's

De huidige sporten waar de EPC 2023 op mikken appelleren maar

beperkt aan de belevingswereld en interesse van mensen met een beperking. Deze sporten zijn immers niet de sporten die mensen met een beperking zelf vaak beoefenen. Dat zijn vooral fitness en duursporten, zoals zwemmen en atletiek. [1]

Kansen

De EPC 2023 kunnen aanleiding zijn om stakeholders (overheden, zorgverzekeraars, leveranciers) bij elkaar te brengen en een poging te doen de toegang tot sporthulpmiddelen verder te verbeteren. Bekend is dat dit een drempel vormt voor mensen met een beperking om (meer) te sporten. [18] Eenzelfde samenwerking is denkbaar op het gebied van verbetering van gehandicaptenvervoer.

Randvoorwaarden

Een koppeling met aanpalende sport- en beweegprojecten is op zijn minst nodig om met topsportevenementen ook een langetermijn- en structureel effect op beweeggedrag te kunnen bereiken. [1]

3.4 Vooruitstrevend imago NL

Beleidstheorie

Parasport is in Nederland, ten opzichte van andere landen, relatief ver ontwikkeld. Dan gaat het om prestaties van topsporters, de attitude tegenover aangepaste sporten, sportvoorzieningen – hoewel daarbij nog altijd verbeterpotentieel bestaat – en kennis. In Nederland gebeurt veel onderzoek naar bijvoorbeeld de belemmeringen voor mensen met een handicap om te sporten en bewegen, wat beleidsvorming effectiever maakt. Zodoende is parasport een thema waarbij Nederland zich kan (en ook graag wil) profileren als gidsland. Net als op andere thema's over gelijkheid, zoals het 'homohuwelijk'. Door dit actief uit te dragen versterkt Nederland haar vooruitstrevende imago. Het effect is meer aantrekkingskracht op bijvoorbeeld internationale studenten en expats. Ook kan het een inspiratie zijn voor andere landen om grote stappen te zetten op dit soort thema's.

Het feit dat (een organisator in) Nederland de 'uitvinder' is van de EPC draagt bij aan de positieve beeldvorming. Het evenement wordt in 2023 gehouden met de nu bekende sporten. In latere edities kan het zijn dat ook andere (en grotere) parasporten, zoals atletiek, zich bij de EPC gaan voegen. Het is te verwachten dat de waarde van de EPC in latere edities stijgt. Dit "uitstralingseffect" van de EPC-editie in 2023 betekent dat de waarde van 2027, 2031 en verder weliswaar in het buitenland terechtkomt (bij toekomstig

organiserende landen), maar zijn oorsprong heeft in Nederland.

Risico's

Het beschreven imago-effect is van korte duur als het niet wordt ingebed in een bredere beweging om het langdurig te koppelen aan het imago van Nederland als gidsland.

Nieuwe concepten moeten groeien en kinderziektes kwijtraken. Juist omdat het de eerste keer is dat dit sportevenement wordt georganiseerd en het een specifieke doelgroep is met behoefte aan bepaalde voorzieningen, kunnen dingen niet goed lopen. Dat kan ook negatief uitstralen op het imago van Nederland.

Kansen

Vanwege de koploperspositie van Nederland en de diversiteit aan internationale partijen die op de EPC 2023 afkomen, zijn de EPC een mooi podium om (praktisch toepasbare) kennis te delen. Bijvoorbeeld over onderzoek dat nu plaatsvindt naar de verdere ontwikkeling van classificatiesysteem.

Randvoorwaarden

Dit effect ontstaat niet vanzelf, maar pas als het actief (maar wel: terughoudend/subtiel) wordt uitgedragen.

Fact sheets: waarde van de EPC

4. Fysieke waarde

▶ 4.1 Leefomgeving

▶ 4.2 Toegankelijkheid
voorzieningen

4.1 Leefomgeving

Beleidstheorie

Het effect van sportevenementen op de leefomgeving is meestal van tijdelijke aard en negatief (zie hieronder bij 'risico's'). Maar organisatoren van evenementen zijn steeds vaker op zoek om de ecologische voetafdruk klein te houden en soms zelfs iets terug te doen voor de omgeving in termen van duurzaamheid. Voor erkenning kunnen evenementorganisatoren het internationale Green Key duurzaamheidskeurmerk aanvragen.

Risico's

Als gevolg van sportevenementen kunnen er locaties afgesloten raken voor verkeer of OV-verbindingen overbelast raken, wat overlast geeft. Vanwege het mikken op 'high traffic' locaties in het centrum van Rotterdam voor de buitensporten is dit een aandachtspunt voor de EPC, al zullen de toeschouwersstromen in vergelijking met andere grote sportevenementen meevallen.

Verder kan er tijdelijk overlast voor bewoners ontstaan door veel licht of hard geluid. We verwachten dat dat een marginaal effect zal zijn bij de EPC. Door de bezoekers die op een sportevenement als de EPC afkomen ontstaan er ook negatieve milieueffecten (zoals CO₂-uitstoot door auto's), maar dat is ook een marginaal

effect bij de verwachte toeschouwersstromen.

Kansen

- De EPC geven de kans om een 'toegankelijkheidsaudit' op de openbare ruimte in Rotterdam uit te voeren en de openbare ruimte waar nodig aan te passen. Die aanpassing hoeft niet per se direct verband te houden met het sportevenement zelf. In Londen is dit bijvoorbeeld gedaan rond de Paralympische Spelen van 2012. [11]
- Omdat grote topsportevenementen in een stad soms moeilijk bereikbaar zijn, kan dit een impuls geven aan het gebruik van OV of de fiets.

4.2 Toegankelijkheid voorzieningen

Beleidstheorie

Op het moment van schrijven doet het Mulier Instituut onderzoek naar de mate van toegankelijkheid van sportaccommodaties in Rotterdam. De EPC kunnen het belang van toegankelijkheid (nogmaals) onder de aandacht brengen. Het evenement kan ook als een horizon dienen om de komende twee jaar extra investeringen in het toegankelijk maken van accommodaties te doen. Behalve sportaccommodaties kunnen dit voorzieningen zijn zoals het OV en openbare gebouwen.

Er ligt een directe link met sportdeelname: beter toegankelijke voorzieningen leiden in potentie tot een toename van de sportdeelname onder mensen met een handicap, omdat hiermee een barrière wordt weggenomen.

Risico's

Tijdens de EPC dreigt een tekort aan slaapplekken voor mensen met een beperking. Er zullen minstens 1.100 sporters aan het evenement meedoen, waarvan een aanzienlijk deel in een rolstoel zit. Sommige hotels hebben kamers speciaal aangepast voor mensen met een fysieke beperking, maar in de hele stad telt dit waarschijnlijk op tot een relatief beperkt aantal. Net als bij het WK

(para) Handboogschieten in 2019 kunnen hier tijdelijke plekken voor worden gecreëerd, maar dit vraagt een grote investering.

Kansen

De EPC kunnen gebruikt worden als een praktijktoets (demo) of plannen voor het wegnemen van fysieke barrières voor mensen met een handicap succesvol is geweest. Er zullen maar weinig gelegenheden komen waarop bijvoorbeeld zo veel mensen met een rolstoel tegelijk de stad bezoeken. Dat nauw monitoren tijdens het evenement biedt relevante kennis voor toekomstig toegankelijkheidsbeleid.

Randvoorwaarden

Een samenwerking tussen de EPC 2023 enerzijds en aanpalende projecten gericht op toegankelijkheid, zoals Rotterdam Onbeperkt, is nodig om toegankelijkheid een impuls te geven richting de zomer van 2023. Het project Rotterdam Onbeperkt heeft als doel om binnen de gemeentelijke organisatie bewustwording over het VN-verdrag over de rechten van mensen met een handicap te creëren.

Fact sheets: waarde van de EPC

5. Beleidsmatige waarde

▶ 5.1 Samenwerking

▶ 5.2 Innovatie

▶ 5.3 Kennis (para-)
sportevenementen

5.1 Samenwerking

Beleidstheorie

De EPC 2023 zijn een moment om samenwerking tussen partijen te versterken, op verschillende niveaus. Ten eerste biedt de combinatie van sporten in één toernooi de kans om samenwerking tussen direct betrokken partijen op te zoeken en kennis uit te wisselen, voor sportbonden in Nederland onderling, maar ook tussen binnenlandse en buitenlandse sportfederaties. Ten tweede zijn er publieke en private partijen die het evenement willen aangrijpen om blijvende legacy te realiseren en elkaar daarin kunnen versterken. Zoals beleidsmakers, kennisinstellingen, sportaanbieders en bedrijven.

Nederland is sterk in het bouwen van een netwerk rond parasport door onder andere scholen en revalidatiecentra er ook bij te betrekken. In andere landen is dit soms ondenkbaar. Dat netwerk kan voor de EPC in 2023 effectief benut worden.

Kansen

- Ondanks het sterke netwerk binnen de Nederlandse parasport liggen er nog veel kansen om mensen met een handicap zelf ook te betrekken bij beleidvorming en uitvoering. Dat geeft namelijk een uniek perspectief, vanuit de ogen van de mensen

waar het om gaat, op slimme oplossingen voor problemen.

- Sinds de aankondiging van de EPC zijn er veel maatschappelijke partijen die zich met initiatieven voor samenwerking melden. Die positieve energie kan goed benut worden om waarde te bereiken en om een bijdrage te leveren aan de realisatie van het evenement zelf. Bijvoorbeeld door een podium voor de huldiging van de sporters op te laten bouwen door kwetsbare jongeren uit Rotterdam.
- De netwerkkracht in Nederland zou ook tijdens de EPC voor andere landen uitgelicht kunnen worden, als inspiratie voor hoe ze in hun eigen landen maatschappelijke partners kunnen betrekken.
- Het International Testing Agency (ITA) heeft laten weten dat ze interesse hebben de EPC te benutten voor een educatief programma om mensen tot dopingcontroleurs op te leiden.

Randvoorwaarden

Om de vruchten van samenwerking te kunnen plukken is het aan te bevelen een projectorganisatie op te zetten (naast de organisator van het evenement) die de coördinatie op zich neemt.

5.2 Innovatie

Beleidstheorie

Innovatie in de sport is voortdurend aan de gang en kan met een groot sportevenement als podium een extra boost krijgen. We zien hierbij twee vormen: technologische innovatie en innovatie in de sport zelf. Als voorbeeld van het eerste kan gekeken worden naar de Olympische Spelen in Tokyo dit jaar, waar Japan zich als technologisch voorloper probeert te presenteren met onder andere zelfrijdende wagens voor transport en gezichtsherkenning voor toegangscontroles.

Risico's

Innovaties kennen een inherent risico, namelijk dat de innovatie niet blijkt te werken. Waar het kritieke processen betreft, is daarom altijd een terugvaloptie nodig om niet volledig afhankelijk te zijn van een nog niet bewezen innovatie.

Kansen

- De Invictus Games 2022 in Den Haag zetten in op innovatie door het (door)ontwikkelen van de classificatiesystematiek voor sporters met mentale problematiek, wat nog minder ver ontwikkeld is dan voor sporters met een fysieke handicap. Dezelfde lijn volgend zouden er bij de EPC 2023 bijvoorbeeld demonstratiewedstrijden gehouden kunnen worden om nieuwe ideeën over de classificatiesystematiek die bij onderzoekers leven in de praktijk te testen. Er leeft een wens om het systeem eerlijker en simpeler te maken dan het nu is.

- Er zit per definitie veel innovatie in de hulpmiddelen die een deel van de paratopsporters nodig heeft om prestaties te kunnen leveren. De EPC kunnen een showcase zijn voor start-ups om nieuwe, technische innovaties te demonstreren, zoals een "exoskelet" of high-tech rolstoel. Dit biedt bovendien een aanknopingspunt om in de communicatie de geslaagde integratie tussen lichaam en techniek bij mensen met een handicap naar voren te brengen, het zogenaamde "Cyborg"-perspectief op parasporters. [19] Sportinnovator stimuleert innovatie in de sport. Het zou een logische stap zijn om hen hierbij te betrekken (bijvoorbeeld in vorm van challenges), eventueel ook voor het bekostigen van de nadere uitwerking van innovatieve ideeën.
- De Nederlandse basketbalbond (NBB), de tennisbond (KNLTB) en TU Delft zijn bezig met het ontwikkelen van een chip voor in sportrolstoelen. Daarmee zijn zaken als wrijving en kracht tijdens de sport nauwkeurig af te lezen, om die kennis vervolgens te gebruiken voor het doorontwikkelen van reguliere rolstoelen. De partijen zien in de EPC 2023 een kans om deze chip, in de aanloop naar de Olympische Spelen 2024 in Parijs, te gaan testen.

Randvoorwaarden

Er moet actief worden gestuurd op de koppeling van innovaties en het evenement.

5.3 Kennis (para)sportevenementen

Beleidstheorie

Via de EPC kan worden bijgedragen aan het uitbouwen van de kennis en ervaring van Nederlandse sportbonden over de organisatie van een internationaal topsportevenement voor sporters met een handicap. [1] Deze kennis kan ook over de grenzen worden uitgedragen. Omdat het een vrij specifieke doelgroep betreft, kan er vrij gericht onderzoek gedaan worden naar een succesvol activatieprogramma.

Kansen

Überhaupt is er nog weinig kennis over multi-sportevenementen zoals de EPC en wat de eventuele synergie is tussen partijen die zal ontstaan. De EPC 2023 zijn op zichzelf daarom een interessant onderzoeksobject.

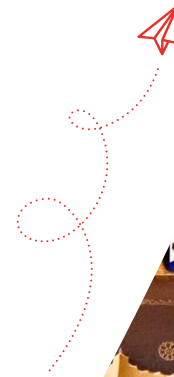
Randvoorwaarden

Om te leren van de EPC, over samenwerking, over interventies en over het succes daarvan, zou een monitoringsstructuur opgezet moeten worden. Hiervoor zouden ook middelen in de begroting van het evenement gereserveerd moeten worden.

Bijlage

Overzicht van bronnen

Bronnen

- [1] Mulier Instituut (2021). *European Para Championships The Netherlands 2023 – Een waardevolle bijdrage aan de Nederlandse Topsportevenementen Strategie 2021-2030?*
- [2] Ritchie, J.R. (1984). *Assessing the Impact of Hallmark Events: Conceptual and Research Issues*. Journal of Travel Research.
- [3] *EBU reveals TV figures for "hugely popular" European Championships* (artikel: insidethegames.biz)
- [4] Misener, L. (2015). *Leveraging parasport events for community participation: development of a theoretical framework*. European Sport Management Quarterly.
- [5] Findler, L., et al. (2007). *The Multidimensional Attitudes Scale Toward Persons With Disabilities (MAS)*. Rehabilitation Counseling Bulletin.
- [6] Rebel (2016). *De maatschappelijke kosten en baten van de organisatie van de Youth Olympic Games van 2023 in Rotterdam*.
- [7] HAN/SERC (2019). *Evaluatie WK Para-cycling 2019 – Onderzoek naar de economische impact van de WK Para-cycling in Apeldoorn*.
- [8] Hanzehogeschool Groningen (2019). *WK Para-cycling Emmen 2019 – Onderzoek economische impact*.
- [9] Mulier Instituut (2019). *Hyundai World Archery (Para) Championships 2019 – Economic, social and media impact*.
- [10] Nielsen Sports (2019). *NLSportraad Bevolkingsonderzoek – Sportbeleving*.
- [11] Grant Thornton UK LLP, Ecorys, Loughborough University, Oxford Economics & Future Inclusion (2013). *Report 5: Post-Games Evaluation. Meta-Evaluation of the Impacts and Legacy of the London 2012 Olympic Games and Paralympic Games. Summary report*.
- [12] De Rycke, V., et al. (2018). *Topsport, wat brengt het ons bij?*
- [13] NAO (2013). *The London 2012 Olympic Games and Paralympic Games: post-Games review*.
- [14] Rebel (2018). *Handreiking MKBA sportevenementen*.
- [15] De Cocq, S. et al. (2020). *Conceptualising the inspirational effect of elite sport: a case study of field hockey in Belgium*. European Sport Management Quarterly.
- [16] Ecorys (2021). *De sociaaleconomische waarde van sporten en bewegen*.
- [17] Rebel (2020). *Waarde van sport en bewegen voor mensen met een fysieke beperking*.
- [18] Kenniscentrum Sport & Beweging, et al. (2020). *Handreiking sporthulpmiddelen*.
- [19] Misener, L., et al. (2018). *Leveraging Disability Sport Events, Impacts*. Routledge.